

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hord
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK” XVI. évfolyamára.

A munkásság hétköznapijait éljük. Lel-
künkben megmaradtak még a múlt év
verőfényes ragyogásának sugarai, az
örömmámor felmagasztaló érzelmei s ezek
teszik munkánkat edesebbé, törekvésein-
ket reményteljesebbé. A politikai hírlap-
írók komoly feladatai komoly munkát
kivánnak. Nemcsak a sajtóbírósnak
tartoznak felelősséggel, hanem első sor-
ban olvasó közönségüknek pártkülönbség
nélkül; annak az olvasó közönségnek,
mely a hazafias szabadelvű nemzeti po-
litika barátja és a különböző hatáskör-
ben hathatós érvényre emelője. Ennek
az olvasó közönségnek a múltból örök-
ségül maradt nagy és nemes ideáljait
kell szolgálni; ezeket kell terjeszteni,
beoltani a szívekbe és fejleszteni, hogy
együtt érezve, mindnyájan együtt mun-
kálhassuk a haza új ezredévének boldog
jövendőjét.

A „Közérdek” a maga szerény
eszközeivel szintén e nagy és komoly
kötelességet igyekszik betölteni. A mi
nehéz viszonyaink között soha sem té-
vesztette el célját és erejéhez mérten
mindig teljesítette feladatát a hazafias,
szabadelvű, nemzeti irányú politika szol-
gálatában. Vármegyénk, városaink, köz-
ségekünk közművelődési és közgazdasági
előhaladása, a társadalmi közélet föllep-
dése mindig meleg szószólókra talált
a „Közérdek” hasábjain. Hű króni-
kásai igyekeztek lenni a kornak, mely-
ben élünk, és gondos magvetői a jövő-
nek, melyért dolgozunk.

E feladatokat kívánjuk teljesíteni a
jövőben is. Munkatársaink buzgalma fo-
kozottabb mérvben fog megfelelni köz-
önségünk igényeinek s ezzel szemben
reméljük, hogy olvasó közönségünk is
hathatósabb pártfogásban fogja részesi-
teni a „Közérdek”-et, melynek szer-
kesztésében *dr. Ebergényi Sándor* mint
főmunkatárs vesz kiváló részt.

Nagy-Enyed, 1897. július hó 1-en.

A „Közérdek” szerkesztősege:

Dr. Magyar Károly. **Török Bertalan.**

Előfizetési árak.

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek a Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papíráru-gyár Rész-
vénytársaság kiadó cégéhez küldendők,
mely a lap csinos kiállítása és pontos
szétküldése felől gondoskodni fog

A buza.

(L I) A tavaszról sok szépet éne-
keltek a költők, és méltán. Az első me-
leg napsugár nemcsak az ég komorsá-
gát szelidíti meg, hanem az emberi
kedélyt is átalakítja. Mikor a természet
ünnepel: az elesüggedt lélek felemelke-
dik, a gyász megvigasztalódik. A tavasz
a reménység szimbóluma. „Szép remé-
nyünk hajnal-csillaganál a jövendő tűn-
dérkert gyanánt áll.” S amennyivel
szebb a reménység a valónál: annyival
szebb és vonzóbb és boldogítóbb a ta-
vasz az esztendő többi részénél.

De az embert a természet szépsége
egy maga nem elégíti meg. A poe-
tikus hangulat csak akkor és addig egész-
séges amikor és ameddig az élet ter-

TÁRCZA.

A szíami király.

Az exotikus fejedelmek ritkán szoktak
meglátogatni az európai országokat. A ke-
leti kényelem és konzervatívizmus nem igen
sarkalja őket hosszabb utazásokra s külön-
ben is mindannyi meg van győződve róla,
hogy ő lévén a világ ura, nem méltó hozzá,
ha más idegen népek közé leereszkedik.
Azonban Perzsia nemrég elhunyt ura, a vi-
dám Nasr-Eddin sah megtörte a jeget. Ő
többször bejárta Európát s talán az ő pél-
dáját követte a szíami király, midőn euró-
pai útjára indult.

Sziám, a fehér elefánt hazája, nagy nevé-
nek hű fordítása szerint „a szabad”, hiteles
történetét a mi számításunk szerint csak az
1350. évig tudja visszavezetni. Ebben az
évben alapították a régi szíamiak Ajuthiát,
az ország akkori fővárosát, mely a tizen-
nyolcadik század végéig az uralkodó és a
kormány székhelye maradt. Kezdetben Sziám
Khinának volt adófizető tartomány, de ez
az alárendelt állapot csak 1320-ig tartott,
amikor lerázták az igát s Malakka felsziget-
et is elfoglalván, ezt országukhoz csatol-
ták. A felsziget azonban csak rövid ideig
maradt birtokukban, mert 1500 táján már

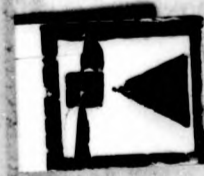
portugál gyarmatok megalakították Szin-
gaporet, honnét csakhamar az egész felsziget-
et elfoglalták. Az európai gyarmatosok
Sziám szabadságát is veszélyeztették, de a
Mahmud szultán bátorsága útjokat állította a
fehér elefánt hazája hű maradt nevének je-
lentőségéhez. Még egyszer fenyegette kö-
moly veszély Sziámot: a pegui király elfog-
lalta a „szabad” országot egész a Mekong
folyóig. De csak husz évig maradt az elfog-
lalt terület ura. Ez időtől fogva Sziám, ki-
sebb határszéli villongásoktól eltekintve,
hosszas békét élvezett. Csak az utóbbi idő-
ben, midőn az Eln-Indiában székelő angol s
a hátsó-indiai francia hatalom egyaránt
hatásköre alá akarta vonni Sziámot, zava-
rodott meg az a csöndes béke, melyet az
ország hosszús ideig élvezett.

A szabad ország Francia- és Angolország
közt Erisz-almává lett, s mint ilyen magára
vonta Európa figyelmét. A civilizált világ
keveset érintkezett mindeddig Sziámmal.
Igaz ugyan, hogy már I. Fülöp spanyol ki-
rály ajándékokat cserélt az ország akkori
uralkodójával s hogy Narai szultán fényes
követséget küldött XIV. Lajoshoz, de ez
csak a történelem rejtett zugait ismerő em-
berek emlékezetében maradt meg. Annál
nagyobb az érdeklődés a mostani király-
látogatás alkalmából az exotikus ország és
főleg a fejedelem iránt.

Sondeth Phra Paraminda Maha Chula-
lonkorn Badiuhr Dhebhaya Maha Moughut
Phra Chula Chorn Klaw Chlow In Hue
Phandiu Sayam Lao Pen Baroma Raja Thi-
raj Haang Malava Pradhet Malaju Phardhet
— így írja alá magát a szabad ország je-
lenlegi ura — 1853. szeptember 22-en szü-
letett s már tizenöt éves korában, 1868-ban
a trónra jutott. Kiskorúsága alatt a regens-
séget a szintén tekintélyes hosszú nevű Som-
deth Chow Praga Boramaha Gri Guriwongse
herceg vezette.

Chulalonkorn Ajuthia építése óta Sziám
negyvenedik királya. Négy dinasztia uralko-
dott azóta s a negyediknek a jelenlegi ki-
rály ötödik uralkodó sarja. Chulalonkorn
király apja kivánsága folytán kitűnő neve-
lésben részesült. Kezdetben egy amerikai
hölgy, Mrs. Leonowens nevelte, később John
Bush kapitányra bízták az ifjú trónörökös
kiképzését. A nevelő eredeti missziója telje-
sítése után a bankoki udvar udvarmestere
lett és nagy befolyást gyakorolt egykori
növédekére.

Chulalonkorn már ifjú korában buzgón
érdeklődött az európai civilizáció iránt s
előkelte, hogy ennek áldásaiban saját alatt-
valóit is részesíteni fogja. Hogy közelebből
megismerkedjek a nyugoti kultúrával, már
jóval mostani utazása előtt ellátogatott az
indiai angol gyarmatok nagyobb városaiba,

mészetesebb, mindennapos igényei nem követelőznek. Egyiptom balzsamos levegője, a Riviera örökös mosolygása s a legszebb fenyves vidék is csak úgy gyönyörködteti az egészséges embert, ha testi fáradtság vagy éhség nem teszi lehangolttá. Éhes gyomornak felhős a költészete. Az élet a valóság; az a hangulat pedig, mely nem ezen a valóságon épül, csak káprázat. A valóság pedig a tavasz mellett a nyár, a virág mellett a gyümölcs, a zöld vetés mellett az arany kalász, az illat mellett a kenyér.

Hazánk sik vidékeinek fő terménye a buza, mely millióknak adja meg a legkevésbé nélkülözhető mindennapi táplálékot. Ennek az áldásos magnak a bősége vagy hiánya intézi sokszor a történelmi események alakulásait. Általa él az ember; általa élnek eszméi és valószínűleg törekvései. A nemzetek nagy része általa lesz gazdaggá, erőssé és önérvényesítővé. A teli magtárakból indul ki az élénk forgalmu kereskedelem; innen táplálkozik az ipar, a tudomány és a művészet.

Emlékezzünk csak vissza az elmúlt öt-hat év eseményeire. Szerke az országban keserves panaszok hangzottak, hogy mezőgazdaságunk válságba jutott. A földbirtok eladósodott; a kisbirtokos földje jövedelméből alig tudta megélhetését is biztosítani. És Isten a megmondhatója annak a küzködésnek, mely közt állami, községi s egyházi kötelesegeinek eleget tett.

A latifundiumok birtokosai is nagyon megéreztek ezt az időszakot. Nagy befektetéseik, a szükséges nagy munkaerő,

s a föld művelésének, termőereje fokozásának egyéb költségei közel sem hozták meg a kamatlábnak megfelelő s természetesnek mondható jövedelmet. Napilapjaink hasábjai tele voltak közép és nagy birtokok eladására vonatkozó hirdetésekkel. Valóban úgy látszott, hogy urias, de drága fényűzéssé válik a földbirtok; pusztán a föld jövedelmére számítani s belőle fedezni az élet mindennemű igényeit: legalább is rozsás optimizmusnak.

S mindezt a buza okozta, a magyar sikság fő terménye. Ezen fordultak meg a múlt évek agrár-mozgalmái, amelyek épp oly igazságtalan, mint heves akciókat indítottak a kormány ellen. És miért? Mert a buza ára 6 frtra szállott.

Igy tehát a buza nemcsak általában fontos nemzetgazdasági, hanem egyúttal fontos politikai tényező is.

S ime most, éppen most, a reménytelennek látszó gazdasági viszonyok közt, jó hirt hoz a gabona-börze.

Az ég áldása átokká lett vidékeinken; mert a sok eső használhatatlanná iszapolt messze földeket s ezek minden termését. Az alföldön és Dunán túl a magyar paraszt józan eszét megvette a hitegetés; sztrájkjal akarják abszurdumig fokozott követeléseiket kielégíteni vagy a termést elpusztítani. A legjobb esetben esendőr-fedezet mellett kell a betakarítást végezni. És az elemek s az emberi szenvedély ezen együttes rombolása közben is lehet valami vigasztaló hangot hallani? Igenis, a vigasztaló hang megérkezett: a buza ára 9 frtra emelkedett.

Ezt a hirt ne kiesinyes szempontok

szerint ítélje meg a magyar haza fiainak az a kisebbik része, mely pénzért veszi a kenyeret s mely valamivel drágább kenyeret eszik a jövő télen, mint a múlt télen evett. Hazánk gazdasági fellendülésének hajnalát mutatja a kedvező gabonaár, melylyel szemben kicsinytörpül a fogyasztó közönség látszólagos érdeke; sőt — bár fájdalmas elszorulással gondolunk reá — háttérbe szorul azon vidékeknek ideiglenesen szomorú helyzete is, melyeket az idei tavasz vízbősége elegendő termés nélkül hagyott.

Ha legalább a börze-hír valóban bizonyul, s ha a felemelt gabona-áraknak némi tartósságot jósulhatunk: akkor talán megnyugvással nézhetünk a jövő gazdasági évek elé, melyek távoli körvonalain fenyegetően s aggasztóan sötét fellegek mutatkoztak.

A nemzetiségi sajtóból.

(—) Romániai konzervatív lapok közlései után az a hír járta be a magyar sajtót, hogy a román nemzetiségi korifeusok iniciatívájára a román, tót és szerb nemzetiségek végrehajtó bizottsága az elmúlt napokban Budapesten titkos értekezletet tartott, melyen egy nagyszabású nemzetiségi akció programját állapították meg. Lesz tehát új memorandum, bécsi záróoklás, nagy szabású akció a romániai és az európai sajtóban.

A bukaresti konzervatív lapok tényleg közölték is a konferencia állítólagos határozatait s kitörő lelkesedéssel jelezték a Kárpátokon túl meginduló nagy nemzetiségi mozgalmat. A dologhoz értő előtt azonban nagyon megfoghatatlannak tűnt fel, hogy bár az egyetértés a tanácskozó urak között olyan teljes, a lelkesedés olyan nagy és a munkába veendő tervek olyan fontosak vol-

Szingaporeba, Bombayba, Kalkuttába, hol az angolok nagy vendégszeretettel fogadták.

Tavaly Java szigetén volt, hol többek között egy ősrégi Bokobudor-templomot is megnéztünk. A hollandi kormány a Jávában tartózkodó dr. Gronemann hírneves hollandi régészt bízta meg, hogy a királyt kísérje s neki a szükséges felvilágításokat megadja. Gronemann a Bokobudor-templomot mint az északi budhista kultusz egyik maradványát mutatta be; a király arra a kérdésre azonban, hogy mit jelentenek a templom levő képek és felírások, a tudós archeologus se tudott válaszolni. Erre a király azt a találó megjegyzést tette, hogy épp ezek a megfejthetetlen képek és felírások szólnak a mellett, hogy a templom az eddig még ismeretlen déli budhista kultusz maradványa, mert az északi már tudományos szempontból ismeretes lévén, a templom eddig megfejtetlen feliratai nem lehetnek ennek a rítusnak hieroglifái. Nemesak dr. Gronemann, de a világ összes szaktudósai elismerték, hogy a király véleménye az egyedül helyes vélemény s hogy vele egy archeologiai rejtély van megfejtve.

A király utazásai hatással is voltak a szíami szokásokra. Chulalongkorn eltörölte a rabszolgaságot és a régi udvari etikettet, mely szerint mindenkinek, ki feleje közeledett, földön kellett csuszni. 1880-ban, hogy

országa és Európa vezetői államai között a viszonyt kedvezővé tegye, a francia köztársaság elnökének, az angol királynőnek, a velszi hercegnének, valamint a német császárnak és a trónörökösnek elküldte a fehér elefánt-rend nagykeresztjét.

A szíami viszonyok szélesebb körű reformálása alkalmával a király főterekvése volt, hogy a közkultúrát magasabb színvonalra emelje. Bankokban néhány év előtt egy iskolát épített, melynek berendezése európai szempontból is mintaszerűnek nevezhető. Ifjabb rokonait, továbbá az állami és udvari méltóságok gyermekeit pedig saját költségen európai iskolákba küldte tanulni. A közlekedést, a postát és a távirát is egészen európai módra szervezte s a közigazgatás terén is hathatós reformokat léptetett életbe.

Chulalongkorn az alattvalói nagyon szeretik és tisztelik, ami keleti fejedelménél, akiktől csak remegni szokás, ritkaság. A szíamiak azt tartják, hogy egy uralkodó se érdemli meg annyira a „jó és igazságos“ mellékneveket, mint az ő királyuk. Az alattvalók rajongását főleg a legutóbbi kolera-járvány alkalmával szerezte meg. Udvari orvosának, Chow Lat doktornak, és még három orvosnak meghagyta, hogy három gőzösn járják be a Menámot és mellékfolyóit s a szenvedő lakosságnak mindenütt díjtaianul nyujtsa-

nak orvosi segélyt. A járvány terjedéséről vagy csökkenéséről folyton tudósította magát s a veszély elmúltával emlékérmeket osztatott ki azok között, kik a járvány napjaiban kitüntették magukat.

Egy másik eset szintén mutatja, mennyire tisztelettel viseltetik Szíam ura az európaiak iránt. Hogy a postai kézbesítést megkönnyébbítse, elrendelte ugyanis, hogy a bankoki házakat európai mintára megszabozzák. Egy sétatokcsizás alkalmával észrevette, hogy a hatóság csak szíami számjegyeket tétetett a kapukra, mire elrendelte, hogy római számjegyekkel szintén feltüntetessék a számot, ez által az idegenek számára is megkönnyítve az eligazodást.

Chulalongkorn naponként több órát szentel irodalmi tanulmányainak és olvasmányainak. Az európai irodalomban nagyon járatos. Egy külön erre a célra szerződött fordító sorra fordítja a francia és angol irodalom nevezetesebb termékeit, melyek a szíamiak látókörét vannak hivatva tágitani. A király maga válogatja ki a lefordítandó művet, a szíami népnesek egy gyűjteményét pedig saját maga rendezte sajtó alá.

A király nagyon nemes gondolkodású ember és államfő. Az a meggyőződése, hogy a legmagasabb állásban lévő is csak munka által lehet állásához méltó. Mindenkitől elvárja, hogy megtegye a kötelességét és eb-

tak, mégis ségesen ezen a n. Tribunába vezér egy fátolának es határo és Lukacs sem meg hiszen az kal, mint semmiféle hatik.

Koroiau sokat en megtartot rozatai senki se kozat szer ki, de vetendő létre.

Nem t állítás l egyelőre zatosság juk, eg csak a egymassa ferenczi darcz e teljesebl

A dol maniai Filipesce retne a partot kesz esz lis part zeken Mangra voltak.

Mikon lian fog nistakka desben. lapodta

ben jó nagyon szoktat embers

Hogy ban me tura n tes. Eg lehet r esináln zakos leleti saukin birni s hamos ayira ralyon az ősi A mos kezdte Khas Chula jat kö paju ladiun tat. E nek, l kultu elhall idege

tak, meg is a hazai nemzetiségi lapok melységesen agyon halgatták mind azt, ami ezen a nevezetes kongresszuson történt. A Tribunában Koroianu, az értekezlet egyik vezér egyénisége, föllebbenti a titokzatosság fátyolának egyik sarkát, amennyiben nyíltan és határozottan megírja, hogy ők Mangra és Lukacsiu urakkal sem ki nem békültek, sem meg nem állapodtak semmiben, mert hiszen az olyan fajta politikai szélhámosokkal, mint Mangra és társai, komoly ember semmiféle politikai akcióra sem vállalkozhatik.

Koroianu azonban nem tagadja, hogy a sokat emlegetett nemzetiségi konferenciát megtartották, csak azt mondja, hogy határozatai teljesen diszkrététek voltak és így senki semmit sem tudhat róluk. E nyilatkozat szerint tehát a románok nem békültek ki, de a három nemzetiség között a követendő akcióra nézve teljes egyetértés jött létre.

Nem tekintve az ellenmondást, mely az allítás két része között logikailag felemáll, egyelőre csak annyit mondunk, hogy ha a titokzatosság fátyolának másik sarkát is felemeljük, egészen világossá lesz, hogy nem csak a román korifeusok nem békültek ki egymással, de a tervezett nemzetiségi konferenciát sem tartották meg, s hogy a kudarc és a fölsülés minden vonalon a legteljesebb.

A dolog historikuma a következő: A romániai konzervatív párt ifjabb árnálata Filipescu vezérlete alatt mindenképpen szeretné a magyarországi román nemzetiségi pártot a konzervatív párt olyan szolgálatkész eszközévé tenni, aminő volt a liberális párt kezében, mikor ez a párt az ellenzéken volt. Ezt nem teheti amiatt, mert Mangra és Lukacsiu Sturza föltétlen hívei voltak.

Mikor Sturza megbukott s helyét Aurelián foglalta el, a konzervatívok az aureliánistákkal Sturza rovására kiegyeztek e kérdésben. Hosszas tárgyalások után abban állapodtak meg, hogy akcióba lépnek és pe-

ben jó példával jár legelő. Gyermekait is nagyon szigorúan neveli s már jókor rá szoktatja őket a kötelességteljesítésre és emberszeretetre.

Hogy a király jó akarata dacára Sziamban még sok dolog nem áll az európai kultúra magaslatán, az csak nagyon természetes. Egy civilizálatlan keleti országból nem lehet néhány év alatt egy másik Japánt csinálni. Chulalonkorn nem tartozik az erőszakos reformátorok közé. Tudja, hogy a keleti népek konzervativizmusát csak lassankint, lépésről-lépésre lehet megalkuvásra bírni s hogy a nagy tömeg sohse volt a romános haladás barátja. A nép nem is annyira újításai miatt csüng szeretettel a királyon, mint inkább ennek egy kegyeletes, az ősi vallás kultuszát elősegítő tette miatt. A mostan uralkodó dinasztia ugyanis megkezdte a nagy állami templom What Phura Khas építését, mely azonban félbenmaradt. Chulalonkorn, apái példáján felbuzdulva, saját költségen felépíttette ezt a mesés pompájú palotát s benne elhelyezte Sziam paladiumát, a Budha világhírű smaragd-szobrát. Ez által nemcsak bebizonyította népének, hogy ő is kegyelettel őrzi az ősi vallás kultuszát, de egyszersmind diplomatikusan elhallgattatta azokat, akik újításai miatt az idegen szellem, ápolását vetették szemére.

dig, tekintettel az Ausztriában uralkodó föderalista áramlatokra, az 1895-diki nemzetiségi konferencia megállapodásai alapján, hogy így a mozgalom föderalista színe elvegye az akció irredentista élet. A tárgyalásokat a magyarországiak részéről Koroianu vezette s ez magyarázza meg, hogy üzleti s ügyvédi kötelességei annyiszor Romániába vittek; romániai részről pedig a liga elnöke, Vladescu tanár, ki a kora tavasszal inkognitóban kétszer járt Nagy-Szebenben. A nagyszebeniek az eszmét nagy lelkesedéssel karolták föl, mert meg voltak győződve, hogy egy csapással két legyet ütnek, azaz újra fölszínre kerülnek és a Lukacsiu-Mangra-fele árnyalatot teljesen legyűrik.

De ember tervez és Isten végez. Időközben Sturza újra miniszterelnök lett s így idehaza is erősödött Mangraék álláspontja; azonkívül a konzervatívok és a junimisták is meghasonlottak, ami általában gyöngítette a mozgalom hátterét, amennyiben egyvel több ok volt, hogy a junimistákkal rokonszenvező Mocsonyi megvonja támogatását minden ilyen mozgalomtól.

A konferenciát a szebeniek mégis összehívták. A szerbek vezére, Polit azonban nagyon sokat ad arra már a mozgalom dekorumáért is, hogy román részről Mocsonyi is támogassa. Mikor Ráciuék Budapesten várták szerb és tót bajtársaikat, egyszerre csak levél jött Polit-tól, melyben a szerbek részvételének feltételül egyenesen kikötötte Mocsonyi támogatását. Miután pedig Mocsonyi semmi szín alatt sem volt megnyerhető, tehát a szerbek egytől egyig elmaradtak.

A tótok közül is csak az egy Mudrony jött el, a mi nek oka az a meghasonlás, mely az utóbbi időben a tótok között beállott. Stefanovics és barátai azt mondják: A tót nemzetiségi politikuskoknak most nem szabad akcióba lépniük. Összes feladatuk nem lehet más, mint a néppárt jóakaró, csendes támogatása. Majd ha a néppárt kellően előkészítette számukra a talajt, az ő idejük is megjön. Mert egyelőre elég a csendes megfigyelő szerepét játszani és nem szabad a

Egy régi kedvenc tervét, a banbóki királyi palota kiépítését, a múlt év végén valószínűsítette meg. A palota szigorúan olasz stílusban épült, csak fedele hordja magán a karakterisztikus szími jelleget. A belső berendezés nagyon drága, előkelő és egészen európai izlésű. A butorokat Londonból hozatta a király. Belső termeinek garnitúrái egyedül egy millió forintba kerültek. Chulalonkorn különben megengedheti magának ezt a lukszust, mert óriási jövedelme van. Az ország terméseinek egy része az övé, a meghódított tartományok pedig minden évben két ezüst levelű aranyfát küldenek hódolatuk jeleül, melyek egy évig a Budha smaragd szobra előtt állanak, s az ujak megérkezésekor beolvasztatnak.

Fővárosunk exotikus vendége elegáns, közepetermetű, karcu alak. Arcvonásai nagyon szimpatikusak és szelidek, de egyszersmind erélyt és méltóságot fejeznek ki, szakállát a király egészen európai módon hordja. Rendes ruházata európai szabású begombolt jaquet, hosszú selyem paletot, térdig érő nadrág, selyem harisnya, csattós cipő. Fel-tűnő, hogy a király egyáltalában nem visel oly pazar gyémánt és drágakő-diszt, mint a többi keleti fejedelem szokott.

(E—s.)

helyzetet semmi megfontolatlan nemzetiségi akcióval elrontani.

Miután a szerbek és a tótok részéről az egy Mudrony jelent meg csak, az összehívott nemzetiségi konferenciát nem lehetett megtartani. Ekkor a románok igyekeztek maguk között egyezsége jutni, ami azonban azért nem sikerült, mert Mangra és Lukacsiu belátták, hogy a kibékülés csak az ő bőrükre van tervezve. Így aztán Ráciu és társai egy kellemetlen fölsülés és kudarc után kéaytelenek voltak hazamenni, hogy otthon a régi veszekedést ujult kedvvel és erővel elülről kezdjék.

A „Budapesti Hírlap“ tudósítója a tulzó nemzetiségiek ezen újabb kudarcáról lapjának egy kimerítő jelentést küldött be, melyet érdekességénél fogva egész terjedelmében közlünk. A közlemény egész teljében így szól:

A hír, hogy Magyarországon a románok vezetése alatt egy nagy nemzetiségi akció készül, némi meglepetést okozott a romániai közveleményben. E meglepetés azonban a bosszankodás és a csalódás érzésévé változott át, mikor Koroján nyilatkozatából kislult, hogy a nagy garral hirdett kibékülésből általános veszekedés lett. A kibékülés és a nagy nemzetiségi akció sikerét legnagyobb biztossággal az ifju konzervatívok lapja, az Epoca és az aureliánisták organuma, a Drapelul hirdették s e miatt éppen rajtok esett meg az a furcsaság, hogy Koroján nyilatkozatát nekik kellett kiadni és így jöformán önmagukat voltak kénytelenek meghazudolni.

Hogy az Epoca magatartása e kérdésben tisztán pártmanőver volt, tudtam, de hogy a különben elég okos és mérsékelt aureliánista Drapelul-t mi vitte bele ebbe a fölsülésbe, nem tudtam magam magyarázni. Elmentem tehát a lap alapítói közül ahhoz, aki ugyszólván szellemi vezetője az egész aureliánista hírlapi kampanynak, s akinek állása magában az aureliánista kabinetben is domináló volt. Mosolyogva hallgatta előadásomat s mikor a Nagy-Szebenből keletezett In chestiunea Nationala című cikkelyre tértem át, hangosan nevetve, ezeket mondotta:

„Igazán csodálkozom, hogy ön régi hírlapíró letére azonnal nem vette észre, hogy ez a cikkely itt készült és nem Nagy-Szebenben. Az én öreg, de végtelenül naiv barátom, Urechia írta, valamint az egész mozgalom terve is az ő merész képzelődésű agyából került ki. Ez a vén gyerek azt hitte, hogy az ausztriai föderalista áramlatok, ha nem is csapnak át Magyarországra, de legalább is alkalmasak arra, hogy itt nálunk azt a hitet keltsek, hogy erdélyi testvéreink most már csakugyan tehetnek valami nagyot és elhatározót. Az öreg urat támogattak tervében az ifju konzervatívok is, mert Filipescu nagyon szeretné, ha az erdélyiek segítenének a gesztenyét nekik is kikaparni, mint tették Sturzának.“

„Legérdekesebb a dologban az, hogy a míg lapjaink a teljes kibékülésről cikkeznek, annak Popovici Aurél Korojánéknak megtelegrafálta az In chestiunea nationala című cikkely eredetét és azokat az állítólagos leleplezéseket a hírhedt kongresszus határozatairól, melyeket Mangra tett az Epoca szerkesztőségében. Erre jött aztán Korojanu ismeretes nyilatkozata, mely világossá tette, hogy az egész mozgalom ostoba misztifikáczióval nem volt egyéb.“

— Ezek után — kérdem — mit hisz ön

a kérdés jövőbeli alakulásáról és soráról?

„Őszintén megvallva, — felelé nyíltan — nagyon szeretném, ha az egész kérdés levétnének a román belpolitika napirendjéről. Bajt és nehézséget csinál eleget, de sikeres megoldására ezuttal — nézetem szerint — nincs semmi kilátás. Az ifjú konzervatívok nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy ezt a sikeres agitáció eszközeül használhatják a liberális párt ellen. Az egész kérdés hisztorikuma a mellett tanuskodik, hogy agitacionális eszköznek csakis a liberális párt kezebe való a konzervatív kormány ellen, de megfordítva nem használható.“

„Aztán 1895. óta a helyzet lényegesen megváltozott. Nálunk a totum facie kérdésben Sturza. Hogy ő minő szerepet játszott és játszik, nem szükség önmagának magyaráznom. Ausztria-Magyarországban ma a primhegedűt Goluchovszki és Bánffy játszzák. Kálnoky, Wekerle és a többiek edes keveset tudtak többet rólunk románokról, mint akár csak Tibetről. Ezek ismernek Goluchovszki évekig köztünk élt és jól ismeri a mi embereinket. Bánffy erdélyi ember. Ismeri az erdélyi románt velejéig s tud is bánni vele.“

„A czinkét tökkel fogják. A kis nemzetek államférfiát pedig azzal, ha nagy külpolitikai szereppel kecsegtetik. Goluchovszky tudja jól, hogy Sturza akármire rá lehet venni, ha elhítetik vele, hogy a külpolitikában jelentékeny szerepe van. Sturza tehát azt hiszi, hogy ő most a nagy európai politikában egy román Bismarck vagy legalább is egy Cavour szerepét játsza, de azt is tudja, hogy e szerepet csak a Beesből és Budapestről kiadott utmutatások szerint játszhatja, tehát tud és akar is engedelmkedni, mert hiszen a feltétel Goluchovszki részéről a jó magaviselet.“

„Sturza ellenzéki vezér korában tanúsított magatartása e kérdésben tönkre tett minden entuziazmust a népben. Ma talán éppen olyan hevesen gyölöljük Magyarországot, mint 1892—94-ig, de annyira meg sem, hogy egy fitying áldozatot is hozzunk. Kijózanodtunk. De az is tudva levő hogy a magyarellenes mozgalmat akkor is a konzervatív kormány táplálta pénzzel, hogy magának némi népszerűséget szerezhessen. Ma Sturza e ezrela nem ad semmit s a társadalom is edes keveset. A liga pénztára tehát üres és a mozgalom nálunk nem tud lábra kapni.“

„Ismeretes ön előtt, hogy ha innen pénzzel nem segítik, akkor Erdélyben is esendesség van s hogy ez a csendesség a lehető legnagyobb legyen, arról gondoskodik a magyar kormány. Bánffy, mint erdélyi ember, tudja, hogy az odavaló nemzetiségi politikusok inkább a mozgalomból élnek, mintsem érte valamit áldoznak, mert hiszen szegény emberek. tehát a mozgalmat ugyszólván a zsebén támadja meg. A Tribuna ezeket fizetett büntetőpénzben. Ha a vezetők valami tanácskozást, gyűlést hívnak egybe, a hatóságok súlyos pénzbüntetésre ítélik. Látja, a ligának közelebről 5000 frankot kellett adnia, hogy a szegedi és váci martírok kifizethessenek a rabtartási költségeket.“

„Ott van Erdélyben az az őszeg is, melylyel a császár jóvoltából már az 50-es évek óta segítik a két román egyházat. E segítségeket idáig a püspökök osztották ki. Bánffy nemcsak a görög keletiektől vette el e jogot, e az idén a görög katolikusoktól is.

E pénzzel aztán ő büntet és jutalmaz. Egy szóval, igyekezik lekenyerezni a román papságot, mert tudja, hogy a nacionalizmusnak ez a legerősebb oszlopa. A mártírokat szabadon bocsátotta. Ez nem tetszett a magyaroknak, de ő ismerte a román temperamentumot és tudta, hogy szabadon bocsátatásuk után összevesznek egymással. Sejtelve a legnagyobb mértékben teljesedett is és ma már e gyalázatos veszekedés miatt nem mehetünk semmire.“

„Bánffy tudja, hogy az erdélyi román indiskréta, irigy és veszekedő. E rossz tulajdonságukat fölhasználva, köztük a kemédségnek egy olyan halózataát honosította meg, hogy segítségével mindenről azonnal értesül, s így mindent van ideje és alkalma ellensúlyozni, Igazi guerrilla-harcot folytat. Sokszor kicsiségnek látszik, a mibe beleköt, de később kiséül, hogy jelentős dolog mégis. Minő kicsinyesnek látszott, hogy belekötött az Asociatiunea transilvana címébe. De a transilvana szó kihagyásával és az Ungaria beletételével dokumentaini akarta, hogy a románok maguk is lemondottak Erdély autonómájáról. Kémjei és bizalmas emberei útján értesült, hogy Erdélyben sokféle olyan gyűjtés történt a nemzetiség czége alatt, melyről tekintélyes férfiak nem számoltak el. És ő most egy rendeletet adott ki, melynek alapján jövőben az ilyen embereket sikérsztásért pörbe foghatja és kompromittálhatja.“

„Egy szóval, lassanként a románság üldözésének és megsemmisítésének egész rendszerét dolgoztatja ki, melyben nem csekély szerepet játszik a közoktatás is. Igazán hihetetlenül szánalmas dolog, hogy oly tiszta románságú megyék is, mint Hunyad, Alsófehér, Arad stb., százezreket szavaznak meg a magyarsító állami iskolák számára. Hogy a román nemzeti kérdés ilyen szánalmas helyzetbe jutott, azt a Goluchovszki-Bánffy-Sturza triumvirátusnak köszönhetni. Nézetem szerint az erdélyi románság ez idő szerint nem tehet okosabbat, mindtha óvakodik minden elhamarkodott akcióitól és egymással kibékülve, helyre állítja a teljes szolidaritást a különféle arnyalatok és pártok között.“

„Késégsbeesni nem szabad, mert mint a román közmondás tanítja: „apă trece, piatrile se rămâne“ (a víz lefolyik, de a kövek ott maradnak)“.

Lönhart püspök temetése.

Nagy-Enyed, 1897. július 3.

Az elhunyt erdélyi róm. kath. püspököt — Lönhart Ferenczet — f. hó 2-án, pénteken délelőtt helyezték örök nyugalomra Gyulafehérvárra, az erdélyi részek kath. papságának, az ország számos előkelőségének és a vármegye és közeli vidék lakosságának nagy részvétele mellett.

A gyászszertartás délelőtt pontban 9 órakor kezdődött az elhunyt lakásán, hol Majláth Gusztáv gróf segéd-püspök szentelte be az elhunyt földi maradványait. E beszéttel végeztével pontifikáló püspök az összes papsággal a székesegyházba vonult és ide hozták és helyezték el fekete lepellel bevont emelvényre a díszes érczkoporsót is, mely magába zárta az elhunyt püspököt. Megható és megindító volt a gyászmenet, mely lassu tempóban közeledett a székesegyház felé. A templom előtt felállított katonazenekar gyászindulója jelezte a menet közeledtét és felhangzó gyászadalok hirdették, hogy a menet az egyházhoz ért.

Fodor József kanonok egyházi diszben

nyitotta meg a menetet, utána jöttek egyházi öltönyben kettésével, égő viaszgyertyákkal kezeikben a növendékpapok, a központ lelkeszei, az egyházmegye plebánosai, a diöcesis esperesei, az apátplebánosok, püspöki jelvényeikkel, a székeskáptalan tagjai, majd a plebánosok által vitt koporsó, a koporsó után a volt püspök egyházi jelvényeit vitte Butyka Ferencz, az elhunyt titkára; nyomon követte őt Majláth Gusztáv gróf püspök segédkező lelkészeitől körülvéve; a menetet követték az elhunyt gyászoló rokonsága, az egyes küldöttségek és a gyászoló közönség.

A koporsót a templom belső hajójának közepén felállított emelvényre helyezve, a papság az oltár előtti tér két oldalára állott; az előkelőségek közül pedig a kanonokok rendes ülő helyeit baloldalon: Jósika Sámuel br. miniszter, Pótsa József háromszékvármegyei és Zeyk Dániel alsófehérvármegyei főispánok, gróf Kornis Viktor, Kirchhammer Henrik vezér-örnag, jobb oldalon: Mihályi Viktor balázsfalvi gör. kath. érsek, Moldován János nagyprépost és a gyulafehérvári székeskáptalannak a gyászszertartásnál el nem foglalt kanonokai foglalták el; a gyászoló család a hajó közepén az első padban helyezkedett el, a templom többi részét pedig teljesen elfoglalta a nagyszámu gyászoló közönség.

Ott voltak: A kormány és az erdélyi róm. kath. status képviselőiben annak világi elnöke: br. Jósika Sámuel. Ó Felsége személye körüli miniszter, dr. Mihályi Viktor balázsfalvi érsek-metropolita, Pótsa József v. b. t. t. Háromszék vármegye főispánja, Kirchhammer Henrik es. és kir. vezér-örnag, gr. Kornis Viktor, gr. Zichy István nagybirtokosok, Alsófehér vármegye képviselőiben Zeyk Dániel főispán, Csató János kir. tanácsos alispán, Gáspár János, Batta Bertalan, Pogány János, Horváth Miklós, dr. Ebergényi Sándor, a balázsfalvi gör. kath. káptalan részéről Moldován János nagyprépost, dr. Bunea Ágoston kanonok, a kir. törvényszék Nemes Sámuel elnök vezetésével, a helyorség tisztikara, az erdélyi status igazgató tanácsának küldöttsége, Gyulafehérvár város képviselő Nóvák Ferencz kir. tanácsos polgármesterrel az elén, a különböző hitfelekezetek lelkeszei, dr. Mohay Sándor orsz. képviselő, Dörgö Albert kolozsvári kir. közjegyző, Miksa Elek, Betegh Ferencz, Kiss Balint nagybirtokosok, Gyulafehérvár város és vidékének egész előkelősége, értelmisére.

Az egyházban a temetési szertartás egygyönyörűen csekelt gyászdallal pont 10 órakor kezdődött. Gróf Majláth Gusztáv püspöknek segédkeztek Fabian nagyprépost, Tódor József kanonok, Biró, Kovács, Möller apátplebánosok, az összes esperesek, és számos pap. 11 óra után valamivel végződött a szomorú szertartás, mire a papság és gyászoló közönség ugyanazon sorrendben, mint jövet, kísérté a koporsót az egyház keleti oldalán levő sírboltba, melyben örök álmát fogja aludni Erdély egyik jóságos, nemes gondolkozású főpásztor.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Míddön e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szí-

ves pártfogását, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leendő az elvállalt feladatnak híven megfelelni. Munkatársaink a régiak és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindíg egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett író által láttassék el. Rendes dolgozótársaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Molnár Gyula, Székelyhidy Viktor, Balogh Ferencz, Pakots József, Székelyhidy Ödön és Sallak Róza. Időközönként: Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, Kis Pál, Lengyel György, dr. Nagy Károly, Szabó Jenő, Szató Gyula, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítónk — mint eddig is — mindig a legteljesebb mértékben és leghívebben fogják értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A Budapesten a kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében megjelenő „Pester Correspondenz” című könyvatos lappal fennálló viszonyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatok azonnal közölhessük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük, miért is ujjal is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **Gróf Majláth Gusztáv Károly** erdélyi coadjutor körlevelben értesítette egyházmegyéje papságát, hogy a püspökség vezetését, mint valóságos püspök, átvette és az egyházmegye adminisztrációját megkezdte. Aláírásánál a Gusztáv Károly nevet használja.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Moldován Nicodém körjegyzői irnokot az oláhlapádi anyakönyvi kerületben anyakönyvvezető helyettesre nevezte ki.

— **Dr. Fenyő Ármán,** a nagyenyedi helyőrség jeles orvosa, a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásán tartott közegészségügyi tanfolyamon részt vett és a közegészségügyi tanári oklevél elnyerése után állomáshelyére visszatért.

— **Esküvő.** Tunyogi János, a nagyenyedi ev. ref. egyház segédlelkésze, e hó 6-án tartja esküvőjét Sándor Lujzika kisasszonnyal, özv. Sándor Miklósné kedves és szép leányával. Állandó szerencsét kívánunk az új párnak.

— **Gyászír.** Mint részvétellel értesülünk, Solymosi Lajos bukaresti ref. segédlelkész, a Betlen-kollégium egykori jeles növendéke, f. hó 2-án Magyar-Beczeben, szülei házában, hosszas szenvedés után elhalt. Temetése f. hó 4-én lesz. Nyugodjék bekeében! Haláláról a megszorodott család a következő gyászjelentést adta ki:

Solymosi Lajos becei ev. ref. lelkész, mint apa, — O. Veress Berta, mint anya. — Solymosi Balint körjegyző és neje Mak-sai Ilona; Solymosi Berta, Katinka és Margit, mint testvérek, a maguk s több szerető rokonok nevében fájó szívvel jelentik, hogy engedelmessé, szelid, jó fiok, illetve gyöngéden szerető testvérök és rokonok Solymosi Lajos bukaresti volt ref. segédlelkész folyó hó 2-án reggeli 1 órakor tudósorvadásban jobblétre szenderült. Az ifju, alig 25 éves élet letűnte után a fájdalom sötét árnyat hagyja szereteti szívében. Utolsó dobant a szív, melyből a szeretet édes boldogsága sugárzott szereteti körébe; és a nemes lelek, melynek megnyilatkozásai oly sok örömet okoztak, itt hagyta porsátorát, mert az Úr az ő választottainak sem adott változatlan erősséget. Porreszei folyó hó 4-én d. u. 2 órakor fogtak a becei ev. ref. sírkertbe helyeztetni. Áldott legyen emléke! M. Becze, 1897. július hó 2-án.

— **Választó polgárok figyelmébe.** Nagy-Enyed város képviselőválasztó polgárait ez uton is értesítjük, hogy a képviselőválasztásra jogosult polgárok 1898. évi névjegyzéke e hó 5—25-ig a városi levéltári helyiségben közszemlére ki lesz téve s az a hivatalos órák alatt bárki által betekinthető.

— **Városi közönségünk** egészsége érdekében, valamint a közegészségügy szempontjából ez uton is felkérjük városunk azon lakóit, kiknek udvarában kutak vannak, melyeknek vize házi szükségletekre használtatik, hogy a hosszas esőzések által összegyűlemlt talajvizek miatt inficiált kutakat a beállott meleg idők alatt takarítsák ki, hogy a fertőző betegségek kitérésének már most eleje vételessék.

— **Filloxera.** Alsófehér vármegye Veresegyháza község szőlőiben a vármegyei biztos által a filloxera jelenléte konstataáltatván, nevezett község szőlőinek zár alá vétele iránt az intézkedések meg lettek téve.

— **Adó-kirovás.** Nagy-Enyed városában a III. oszt. adókievetési bizottság e hó 5-én kezdi meg működését a városház nagytermében. A kincstár képviseletében Nagy Gyula p. ú. titkár fog jelen lenni a tárgyaláson.

— **Hirdetmény.** Az utazó közönség tudomására hozzuk, hogy az Egeres—M. Nádasközt történt földcsuszás okozta pályarongálás folytán a budapest—predeali vonalon az 501 és 502. számú gyorsvonat további közlekedése a nagyváradi—kolozsvári vonalrészén a forgalmi akadály tartamára f. évi július hó 1-től kezdve megszűnik. Ezen vonatoknak a kolozsvár—predeali és budapest—nagyváradi vonalrészén változatlan maradó menetrendje, Szolnoktól Aradon át Tövisig és viszont rendszeresített külön-külön gyorsvonat menetrendjével hozatott összeköttetésbe. A budapest—predeali vonalon közlekedett 501 és 502 sz. gyorsvonat ezek szerint f. é. július hó 2-től kezdve Arad, Tövisen át fog közlekedni, mely vonatokhoz Tövisen esatlakozólag a kolozsvár—tövisi vonalrészén alábbi menetrendben rendszeresített egy-egy külön gyorsvonat helyzetetett forgalomba; megjegyzetetik azonban, hogy az 501 és 502 sz. gyorsvonat a kolozsvár—tövisi vonalon változatlan menetrendjében

továbbra is közlekedik. Az ujonan rendszeresített külön gyorsvonat Kolozsvárról indul: d. u. 5 óra 40 perczkor, Nagy-Enyedre érkezik d. u. 7 óra 34 perczkor, Tövisre érkezik 7 óra 49 perczkor este. Tövisről indul 8 óra 48 perczkor reggel, Nagy-Enyedre érkezik 9 óra 3 perczkor, Kolozsvárra 11 óra 3 perczkor.

— **Pénzhamisítók** című, mult számunkban megjelent hír kiigazításaképp jelezhetjük még, miszerint a két pénzhamisítással gyanúsított, letartóztatott és Maros-Vásárhelyre bekísért fiatal ember egyike, Vass Albert, mint községi körjegyző működött huzamosabb ideig, de több elkövetett szabálytalansága miatt állásából elboacsátott. Szilágyi János pedig kötélverő, de úgy látszik, ezen foglalkozása nem elégítette ki igényeit és más uton óhajtott magának sok pénzt szerezn.

— **Nyilvános számadás és közönet.** A nagyenyedi kir. országos feyintézet orszemélyzete folyó évi június hó 26-án saját temetkezési egylete javára nyári táncvigalmat rendezett, melynek anyagi eredményéről kötelességünknek tartjuk a nyilvánosság előtt beszámolni. A mulatság 137 frt 60 kr bevétele és 57 frt kiadás mellett 80 frt 30 krt eredményezett a jótékony célra. E szép eredményhez szíves felülfizetésükkel hozzájárultak: Lakatosáru-gyár részvénytársaság 5 frt, Uray László, Makovicska Ottó Herman és Bauman 3—3 frt. N. N., dr. Winkler Albert, Harmath Miklós, Klemm Pál, Winkler János, Balla testvérek, Fischer József 2—2 frt, Gáspár János 1 frt 50 kr, Schönberger Mór 1 frt 50 kr, Nuszbaum József 1 frt 10 kr, Korbuly Balint, Szathmáry Mózes, Boér Áron, Röder Antal, Kovács Gyula, Lázár István, Lingner György, Barácz Albert, N. N., Reinhold Oliver, Székelyhidy János 1—1 frt, Balint János 80 kr, Nagy Lajosné Szathmáry József, Rosnyai Dezső, Szécsi János, Seres Miklós, Kalmár István, Karsai Mihály, Ferenczi Miklós, Ince fővigyázó, Ulk Ernő fővigyázó, Pál Sándor fővigyázó, Csibi N. fővigyázó, Csiki Zakarias, Oláh András, Vermesi Árpád, Králík N., Pogány János, Ungerpek Miklós, Pásztori Vilmos, Spaugenberg Gyula, Fekete Károly v. szeg. Fesztinger Dávid, Kobleska Károly 50—50 kr Pál Pál, Pálfi Elek 30—30 kr, Hopkó András, Puskás Károly 20—20 kr. Fogadják mindnyájan temetkezési egyletünk hálás köszönetét. Fogadják köszönetünket továbbá a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár Részvénytársaság, mely a meghívókat és belépti jegyeket — mintegy 10 frt értékben — ingyen volt szíves szállítani, ugy szintén Bisztricsány Lajos ura a díjtalan világitásért. Nagy-Enyed, 1897. jul. 1. A rendezőség.

— **Diparaossziacetefonondifenilperazin.** Ez a czime egy új anyagnak, amelyet Vignolo olasz vegyész fedezett föl. Igen érdekes lesz annak a vegyületnek a neve, amely a dipara stb. stb. . . perazinból és más hasonló hosszúságú anyagból alakul.

— **Billárd-golyók burgonyából.** A vegyi ipar legújabb csodáját burgonyából készített billárdgolyók és gombok kepezik. A burgonyát különféle savakkal kezelik, miáltal csontkeménységű lesz és az így nyert massa rendkívül alkalmas billárdgolyók és gombok gyártására. Ezek a gyártmányok feltűnően hasonlítanak az elefántcsonthoz, tetszés szerint festhetők, és minthogy a burgonyából előállított csontszerű anyag nagyon olcsó, előreláthatólag nagyban fogják azt az esztergályos műhelyekben felhasználni.

Meteorológiai jelentés. jun. 30-tól jul. 3-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Bor- lat	Csapadék	Hő napi max. min.
30	7	64.1	+20.0	N ₂	2	—	
	2	62.6	+27.2	NE ₁	2	—	+28.2 +13.4
	9	63.2	+19.6	—	2	—	
1	7	62.4	+19.0	NW ₁	2	—	
	2	60.3	+28.0	NE ₂	4 ● 0.2	—	+29.2 +16.0
	9	60.5	+21.4	SW ₁	10 ● 3.1	—	
2	7	59.3	+20.6	SW ₂	2	—	
	2	56.9	+28.0	NE ₂	2	—	+29.7 +15.3
	9	59.5	+22.0	N ₁	5	—	
3	7	61.4	+20.6	—	1	—	
	2						
	9						

Kilátás: Derült, meleg idő zivataros hajlammal.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. —
Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél
E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1-10-ig
Borulat foka 1-10-ig. Csapadék mennyisége milli-
méterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég
△ = dara.

Közgazdaság.

A műtrágyák szerepe csalamádé
termelésénél.

A műtrágyák forgalma napról-napra növekszik; használja azt ma már boldog, boldogtalán, vagy hogy a valóságnak megfelelő kifejezéssel éljek: használják a legutolsó parasztok is. Hogy jól van-e ez így, avagy rosszul? e kérdésre, azt hiszem, minden értelmesen gondolkodó gazda ugyanazon feleletet adja; jól: ha azok okszerű alkalmazása mellett az istálló-trágya növelésére és alkalmazására is kellő — helyesebben fő — súlyt fektetik; rosszul: ha utóbbiak teljesen mellőztetnek. Mert hiszen mi a műtrágyázás célja? az, hogy pótoljuk vele azon hiányokat, melyek az istálló-trágya alkalmazásával a legtöbb esetben helytelen alkalmazásával fölmerülnek. Kik követnek el legtöbb hibát a trágya kezelésénél? éppen azok, kikre fent is hivatkoztam, az u. n. parasztgazdák. Jogos tehát, hogy a műtrágyák használata ma a társadalom ezen rétegében is mindinkább terjed, s kívánatos is, hogy terjedjen, de hozzá teszem: mind az ésszerűség és okszerűség szem előtt tartásával.

Az elmúlt ősszel egy megyebeli parasztgazdával beszélgetve, dicsekedve említette, hogy egy műtrágya-kereskedéssel is foglalkozó úri ember ajánlatára beszerzett néhány kilogramm trágyát s elhiutette azt csalamádéval. Kérdésemre, hogy miért éppen csalamádéval kezd műtrágyázási kísérletet, midőn az jövedelmezőség tekintetében a legkevesebbet mutatkozik alkalmasnak, azon választ nyertem, csalamádéja rosszul kelt ki s nem akarván azt kiszántani s újból elvetni, ezt a költséget inkább műtrágyára fordította s meg nem bánta, mert vetése egészen helyre állt, sőt többet kaszált le, mint más évben. A használt műtrágya chilisalétrom volt. Két katasztrális holdra 80 kilogrammot szórt el május dereka táján, tehát a vetést követő harmadik héten. Kiszórási előtt a fejlődésében hátramaradt, s a

rossz időjárás következtében megcserepedett talajon levő csalamádét megfogásoltatta. Kiszórási után egy jótékony eső következett s május 25-ike körül csalamádéja már oly szép volt, hogy a sikert bizton remélte. Reményében nem is csalatkozott, mert a két holdról 54 szeker csalamádét vágott le.

Ezen, a chilisalétromok tulajdonítható eredmény eléggé megdönti azon állítást, hogy csalamádé alá műtrágya nem való. Használhatjuk azt bátran épp úgy, mint bármely más növénynél, csak legyünk tekintettel a gazdaság viszonyaira. Ha például csalamádé után búzát vetnénk, úgy leghelyesebb lesz ammon szuperfoszfátot vásárolni. 250 kilogrammnak holdankénti elszórási igen jó hatással lesz az utóveteményre. Épp úgy helye lesz a szuperfoszfát alkalmazása akkor is, ha a csalamádé mint zöldgáza termeltetik, s gabonát vetünk utána. Egy konkrét esetre hivatkozhatom utóbbi illetőleg, amidőn is összehasonlító termelési kísérletnél a 230 kilogramm szuperfoszfáttal trágyázott csalamádé zöldgáza után következett rozs 650 literrel adott többet, mint az, melynél a rozs istálló-trágyával közepesen trágyázott földbe került.

Kívánatos volna, ha több műtrágyázási kísérlet tétetnék csalamádé alá, mert alig egy-két adat áll ez ideig rendelkezésre.

G - a.

Csarnok.

A győzelem.

— Irta: Sallak Róza. —

(Folytatás.)

Lélia anyai érdekeltéssel függeszté nagy szeméit az erdőszere, hogy ez csakhamar folytatni kezdé:

Egész más, szomorú élet kezdődött a várban; a grófné beteg lett, nem is kelt föl soha, a két ifjú lánykat zárdába vitték, ügyeljenek rájuk ottan. Benze gróf itthon maradt, na ez aztán ellentéte volt a bátyjának; vézna, kicsiny, nem katonának való; volt esze, de nem akart tanulni, egy évben tíz nevelője is volt, egy hónapnál egy sem birt tovább megmaradni mellette. Az öreg gróf melyen el volt keseredve; ami szépet ígért az élet, elvonta mind, pedig még ezután jött csapás csapása. A lányok megnőttek, nevelésük be volt fejezve: haza kellett őket hozni, de a nagyobb nem akart; nem volt erő, hatalom, mi ki tudta volna hozni a zárdából. Bent maradt, apácza lett, kikapta az anyai részt, a kolostorra szállt az egész. A kisebb, mint tanuló leánya, setalásközben megszeretett egy ifjú egyetemi hallgatót, talán ügyvéd lett, ha jól emlékszem, a gazdag Dobay grófné egy egyszerű ember fiát, az öreg hallani sem akart róla; messziance nem volt még a családban: a szomszéd birtok ura kedvére való vő lett volna, gróf Pareczky, már oda is lett ígérve a lány, már ki is volt tűzve az esküvő napja, amikor az ifjú grófné tudósította szerelmesét, hogy kész vele elmenni a legutolsó kunyhóba is, csak jöjjön. Persze jött az ifjú; a hegytetőn volt kitűzve a találka. Az utolsó perczben tudta meg a gróf, futott, rohant visszatartani a lányt a ballépéstől; a fájdalom erőt adott neki, már majdnem utólért a lányt, amint ez kétségbeesetten szaladt előtte. Volt egy kedvencz helye az ifjú grófhölgynek; csucsba végződik ott a hegy, egyik oldal olyan bujázöld, olyan sűrű, s a másik olyan kopár, megközelíthetlen, az

alatta elfolyó víz itt e helyen örvenyt képez. Ide vitte a kétségbeesés a leányt; amint felért, egy szó nélkül, a nélkül, hogy atyja felé fordult volna „Istenhozzád”-ot mondani, a nélkül, hogy a tuloldalon álló ifjú embert látni akarta volna, leveté magát; elnyelte az örvény, nyoma sem maradt. Mikor odáig ért a gróf, csak a víz csapódott a hegy aljához, s habzott, keringett... Az egész falu kigyúlt; az ifjú Pareczky gróf maga segített kihuzni menyasszonyát; bajos munka volt, de sikerült mégis. Holtan is úgy össze volt csukva az ajka, mintha egy áruló kiáltást akart volna erővel visszatartani.

Olyan különös remegés fogta el Léliát, tehát ebben a családban nem volt boldog senki! hogyan követelhetné hát ezt önmagának? hisz nem is követeli, lemondott róla az első viharos éjen.

— Na, már a végénél vagyok, kevés a mondani valóm, hallgassa meg a grófné, ilyen jól nem fogja azt elmondani senki. S Lélia erőt vett magán, vajjon mit fog még hallani, hisz a mondottaktól úgy tele van a szíve, s mégis szeretett volna hallani valamit a mostani urakról. Reájuk is tért az öreg; elmondta, hogy Boldizsár gróf csendes buskomorságba esett. Nem volt már senkije, csak Benze, s ez kezdett kicsapongó életet élni: napokig, hetekig nem jött haza s ilyenkor hazakerült, felrugott mindent, mi utjában állt; embert, állatot; az inasok sirtak, a leány-cselédek bujtak előle.

S Boldizsár gróf remélt, egy jó házasság más emberré tenné. Szerelmes volt a gróf egy itt, a közel vidéken lakó ősnemes családban, egyenrangú a Dobay grófokkal, valami Tenke, egyetlen leányába. A szép Flóra kikoszorázta nem kellett neki a majoreszkó; rossz volt a hire, de ő maga rosszabb, az tény.

Lélia meglepve kapta föl fejét. Mit beszél ez az öreg? miféle lány volt az? hisz az az ő anyja, hogyan lehet, hogy ezt neki sohasem említte, no, de meglehetett ennek a maga oka; nem is árulta el meglepetését, nem is vette azt az öreg észre.

Most már dacból is megházasodott a gróf még abban az évben. Vig lakodalmat ültünk, boldog volt azon a napon mindenki, de aztán minden a régiben maradt. Ahány cselédet hozott magával a grófné, azokat mind jobban szerette a férje, mint őt, nem is lett több gyermekük az egy Bélán kívül, nem is lehetett, mert az asszony beteges, gyenge volt.

Nem itthon nőtt fel a gyermek, kicsiny korában katonaiskolába került, csak mint nagy ember jött haza; soha szűnő alatt sem hoztak el, az apja nem is bánta; nem szerette.

Az örült, kicsapongó élet megártott Benze grófnak; egy éjjel szél érte, majdnem belehalt, de magához tért valahogy: mozdulni, járni azóta nem tud. Most már azt találta ki, hogy fiának nem küldött egy krajczárt sem, míg a rokonság jónak látta gyámság alá helyezni, ép eszt vonván kétségbe, egy bizonyos részt ifjú urunk kikapott, ez a kastély is beleesik; itt az öreg most mint vendég van: tölire fölmege a várba. Oh, bár már elvénne az Isten, hogy kapná meg drága urunk az egész részt, az egész vagyont. Nagy kiincs, nagy gazdagság van itt, habár sokat pazarolt el belőle a most már magával tehetetlen öreg gróf.

— Na, most már ismeri a grófné az egész történetet, az ifjú urról nem mondok sem-

mit; azt én; végtelen ember; szárnóra; Nincs sz; nem lel; öreg gró; ifjabb; ur megh; venne; a san min; Ismeri; Isten! le; fordul a

Dr. MAG

Nagyenyed

Nyomatott gy

5355-89

A nag; tóság ál; Filop M; ben végt; frt tőke; 8% kam; pitott; va; rüldő; szenved; istvánba; felvett i; árban el; Az ár; 10 óráko; Árver; toznak a; vagy óva; Vevő; 3 egyen; telári-té; együtt; letéti pé; A b; Az; jbiroság; előjárás; A kir; Nagy;

1156 1-

5354-

A na; tóság; Magó J; kerelm; 1895. é; frt 25; lenlegi; nek ki; nosnak; r. sz.; 3 pon; okra; etiká;

Az

9 órák

Arve

toznak

agy c

Vevő

3 egy

setelár

gyütt

benza

A b

Az

trásh

szeg el

A k

Nag

1155

5107

A; tóság; képv; hajta; árver; hó 1;

mit; azt a grófné jobban kell ismerje, mint én; végtelen jó, mint az anyja volt, derek ember, mint a nagyapja, elhalt bátyja; huszár-örnagya ő is, de jobban szeret itthon. Nincs szolgálatban. Kell is ide tanácsadó! nem lehet ez az uradalom gazda nélkül. Az öreg gróf régen kitett állomásból, neki ifjabb, erőteljesebb ember kellett; az ifju ur meghagyta a fizetésemet, tehetek kedvemre, a kinevezett erdesz elvégez pontosan mindet.

Ismeri az a szegény baját, megáldja az Isten! lesz még boldogság itt e helyen, megfordul a sors. — — — — —

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság könyvnyomdájában.

5355—896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által a nagyenyedi kisegítő takarékpénztárnak Pülöp Márton s Fekete Sára elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 90 frt tőke, ennek 1893. évi április hó 23-ik napjától járó 8% kamatai, 20 frt 45 kr végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedők Pülöp Márton és neje Fekete Sarának az istvánházi 70 sz. tkjvkbe A + 1—5. és 7—9. r. sz. a. felvett ingatlanaira 346 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés 1897. évi július hó 28-ik napján d. e. 10 órákor Istvánháza községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre való után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál és Istvánháza község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság Nagy-Enyed, 1896. december hó 23-án.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1156 1—1

5354—1896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által a nagyenyedi kisegítő takarékpénztárnak Magó János elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 100 frt tőke, ennek 1895. évi június hó 26. napjától járó 8% kamatai, 20 frt 25 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Magó Jánosnak az ozdi 78. sz. tkjvkbe A + 1, 2, 4, 6—29. r. sz. a. fekvőkbeli jutalekára, illetve a vht. 156 §-a pontja értelmében a nevével közös összes ingatlanokra 994 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés 1897. évi július hó 26-ik napján délelőtt 10 órákor Ozd községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre való után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 5% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Ozd község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól Nagy-Enyed, 1897. december hó 23-án.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1155 1—1

5107—896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által a kir. kincstárnak Inoze Sándor gyám által képviselt kiskori Inoze Aladár s Paulina elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 2309 frt 57 kr tőke, ennek 1887. évi december hó 14. napjától járó 6% kamatai, 6 frt 80 kr már megállapított, valamint jelenlegi, az 1 frt 65 kr esz-

ményi béléssel 5 frt 65 és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő kiskori Inoze Aladár és Paulinának a benedeki 13 sz. tkjvkbe A + 1—4 6—11 r. sz. a. zálogviszaváltási joggal terhelt ingatlanaira 579 frt, az A + 2. s 9. r. sz. a. zálogviszaváltási joggal nem terhelt fekvőkre 67 frt megállapított kiküldési árban az 1851 LX. t.-cz. 163 § alkalmazása elrendeltetik.

Az árverés 1897. évi július hó 24-ik napján d. e. 8 órákor Benedek községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre való után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál és Benedek község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság Nagy-Enyed, 1896. decz. 23.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1155 1—1

Sz. 1401—1897. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatójának Novák György végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 28 kr tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék k. rületében a vizaknai kir. járásbírósg területén levő Örményszékes község határára fekvő 72 sz. tkjvkbe A + 1—11 r.-nd 62, 63, 937, 928, 2008, 2391, 2519, 2613, 2744, 2751, 3698, 3872, 4515 hr. sz. ingatlanokra az árverést 728 frtban ez-nél megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897 évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 óraja Örményszékes község határára fekvő megállapított nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi hatóság Vizaknán, 1897. évi április hó 29-én.

Szentmiklósi József,

kir. járásbíró.

1157 1—1

4823—896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által Hirsch Mórénak Bartha Pal elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 60 frt tőke, ennek 1894. évi május hó 17-ik napjától járó 6% kamatai, 43 frt 23 kr már megállapított, valamint jelenlegi 2 frt 75 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Bartha Pálnak az istvánházi 162 sz. tkjvkbe A + 1—27, továbbá az istvánházi 1 sz. tkjvkbe 3—6, 9, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 25—30 r. sz. a. foglalt ingatlanaira 614 frtban megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés 1897. évi július hó 21-ik napján délelőtt 10 órákor Istvánháza községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre való után 2 egyenlő részletben, 15, 30 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Istvánháza község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság Nagyenyeden, 1896. decz. 23-án.

Csernátóni Vajda Péter,

járásbíró.

1155 1—1

268—1897. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosudasi kir. járásbírósg 1897. évi 1474 számú végzése következtében Nót David javára Bellovári István és társa ellen 85 frt 80 kr s jár. erejéig 1897. évi április hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1150 frtba becsült 4 drb okör, 2 drb tulok, 2 drb tehén, 1 tinó, 1 borjú, 1 kazal széna, 1 kazal sarju, 1 kazal búkkony és egy paripa lóbol álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a m.-ujvári kir. bíróság 1679—897. sz. végzése folytán 85 frt 80 kr tőke követelés, ennek 1890. évi október hó 13. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 32 frt 10 krban biróilag már megállapított költségek erejéig Csekelaka községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközössze 1897. évi július 13-ik napjának d. u. 3 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivának

meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1897. évi június hó 28. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó.

1156 1—1

6421—896. tkvi.

Póthirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Preisich Jakab végrehajtatójának Margitai József végrehajtást szenvedett elleni 200 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 5644—96. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a m.-lapádi 181 sz. tkjvkbe A + 1—18, 22—24 r. sz. a. fekvőkre 538 frt, a m.-lapádi 297 sz. tkjvkbe A + 1 r. sz. a. fekvőre 51 frt, a m.-lapádi 316 sz. tkjvkbe A + 1—3 r. felső felére, illetve a vht. 156. §. értelmében az egészre 76 frt, végre a 335 sz. tkjvkbe A + 1—7 r. a. fekvők felére 117 frt külön-külön vagy egészben 782 frt kiküldési árban 1897. évi július hó 20-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167 §-a alapján Farkas Zsófia végrehajtatójára érkeiben is 33 frt 50 kr tőke követelése s járuléka és pedig tőke után 1895. október 22-től 5% kamat, 19 frt 93 kr eddigi, 6 frt 65 kr jelenlegi s felmerülő költségek kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság Nagy-Enyed, 1897. évi február 3-án.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. bíró.

1157 1—1

Sz. 4271—897. polg.

Idézési hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy miután az aivincz — nagy-szeben—vöröstoronyi vasut részvénytársaság kisajátítási ügyében az alsó-fehérvármegyei közigazgatási bizottság a hitelesített kisajátítási tervet megküldte, ennek folytán a jelzett vasut által érintett és a koncezái 2. sz. tkjvkben A + 41, 44, 47 rend sz. és 54, 182, 814 hr sz.; a 3. sz. tkjvkben A + 30, 31, 35, 42, 43, 44 rend sz. és 76, 100, 101, 102, 519, 520, 521, 813, 817, 820 hr sz.; a 7. sz. tkjvkben A + 14. rend sz. 441 hr sz.; a 19. sz. tkjvkben A + 3. rend sz. 55, 56, 57 hr sz.; a 20. sz. tkjvkben A + 9. rend sz. 58, 59 hr sz.; a 21. sz. tkjvkben A + 12. rend sz. 60, 61 hr. sz.; a 22. sz. tkjvkben A + 4 rend sz. 63 hr. sz.; a 24. sz. tkjvkben A + 15, 17 rend sz. 64, 2, 65/2, 471 hr. sz.; a 25. sz. tkjvkben A + 2. rend sz. 66, 67 hr. sz.; a 27. sz. tkjvkben A + 19. rend sz. 70/2, 71/2 hr. sz.; a 46. sz. tkjvkben A + 18, 19, rend sz. 97, 98, 103 hr. sz.; a 47. sz. tkjvkben A + 20 rend sz. 99. hr. sz.; a 48. sz. tkjvkben A + 12. rend sz. 104, 105 hr. sz.; az 56. sz. tkjvkben A + 25. rend sz. 468, 469 hr. sz.; az 59. sz. tkjvkben A + 23. rend sz. 517 hr. sz.; a 68. sz. tkjvkben A + 16. rend sz. 181 hr. sz.; a 80. sz. tkjvkben A + 14, 17 rend sz. 466, 467, 815 hr. sz.; a 93. tkjvkben A + 4. rend sz. 902 hr. sz.; a 110. sz. tkjvkben A + 894, 895

hr. sz.; a 111. sz. tjkvben A + 16. rend sz. 470 hr. sz.; a 150. sz. tjkvben A + 1 rend sz. 64/1, 65/1 hr. sz.; a 160. sz. tjkvben A + 13. rend sz. 516 hr. sz.; a 162. sz. tjkvben A + 4. r. sz. 816 hr. sz.; a 203. sz. tjkvben A + 5. rend sz. 70/1, 71/1 hr. sz.; a 216. sz. tjkvben A + 3. rend sz. 62 hr. sz.; a 219. sz. tjkvben A + 3. rend sz. 818. hr. sz.; a 236. sz. tjkvben A + 4. rend sz. 819 hr. sz.; a 332. számú tjkvben A + 1 rend sz. 68, 69 hr. sz. alatt előforduló ingatlan részletek kártalanítása iránti eljárás elrendelése és tárgyalási hatánapokul 1897. évi július hó 14-ik és következő napjai tüzetek ki Koczka község székházához azzal, hogy a tárgyalás 1897. július 14-én d. e. 9 órakor fog megkezdődni, melyre a vasut részvénytársaság, továbbá az összes telekkönyvi tulajdonosok és telekkönyvi érdekeltek azzal idéztetnek meg, hogy egyik vagy másik érdekelt félnek a tárgyalásról elmaradása az 1881. XLII. t.-cz. 46. §-a értelmében a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni

A távollévők és ismeretlen tartózkodásuak számára gondnoknak R. Jód József ügyvéd lett hivatalból kinevezve.

A gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1897. június 8-án tartott üléséből.

Nemes Sámuel,
elnök

Dr. Szász Gerő,
jegyző.

1150 3-3

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola nyilvános árverés útján eladja a muzsina-felnyed-nagyenyedi malomárok által taplált négy 3-3 kövű hsztelő malmot és egy pusztá malom-helyet, u. m.

1. A muzsinai határon levő „Sztás malmot.”
2. A felnyedi határon levő u. n. „Mart alatti malmot.”
3. Felnyed községben levő u. n. „Papirmalmot.”
4. Nagy-Enyed város határán levő u. n. „Cseremalmot.”
5. Felnyed határán levő u. n. „Theka” malomhelyet, az egyes malmokhoz tartozó malomárokkal, gáttal, vízvezetővel, szóval az összes jogokkal és kötelezettségekkel együtt.

Az árverés f. évi július hó 27-én d. e. 11 órakor tartatik meg Nagy-Enyeden a főiskola jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is a hivatalos órak alatt megtudhatók. Az árverés napjáig írásbeli ajánlatok is elfogadtnak. Nagy-Enyeden. 1897. június 22.

A Bethlen-főiskola
jogügyi és jószág-igazgatósága.

1149 2-3

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőszobban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel **BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.**

Nagyenyedi bizományosunk **Bisztricsány Lajos** ur **1 frton felüli vetemény- és virágmagvak rendelésénél 5%-ot visszafizet** a rendelőknek. A magvak jóságáról és frissességéről jót állunk.

Mauthner Ödön.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinék ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Wermorel **javitott permetezőkből** már csak **3-4** darab van készletben, jósága felől bizonyoságot tesz, hogy 21 db lett eddig eladva **jótállás mellett** ajánlom mindenkinék **15 frt 50 krért.**

Nemes aczélszákát ajánlok, szakértő gazdak által meg lettek próbálva: **ha nem jók, használat után teljes értékét visszaadom.**

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 20-52

Friss székegy túró és kaskavál mindig kapható.

STEARIN GYERTYA EGY CSOMAG 35 KRAJCSÁR.

KITŰNŐ JÓ IZŰ CUBA-KÁVE KILOJA 1.60, 2-2.10.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben

csakis, mint eddig, ezentul is
Eszéken, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztálanságokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenocs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mozsdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szíubea	50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beigtatott védjeggyel el van látva, és kérésük a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1086 10-12